

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่อง "ผลของการสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎี" ครอบคลุม เนื้อหาสาระที่สำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย

ตัวอย่างประชากร

การดำเนินการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ครูสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎี
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎี

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ครูสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎีสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 20

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้แก่

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ให้คะแนนข้อที่ตอบถูกเป็น 1 คะแนน และให้คะแนนข้อที่ตอบผิดเป็น 0 (ศูนย์) โดยแบบทดสอบนี้ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงและทดลองใช้แล้ว ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

1.1 ระดับความยาก แบบทดสอบชุดนี้มีระดับความยากตั้งแต่ .24 - .76 และมีจำนวนร้อยละของแบบทดสอบดังนี้

ระดับความยาก	จำนวนข้อ	ร้อยละ	แบบทดสอบข้อที่
.20 - .40	10	25	6, 8, 9, 10, 12, 16, 28, 30, 37, 40
.41 - .60	20	50	14, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 38, 39
.61 - .80	10	25	1, 2, 3, 4, 5, 7, 11, 13, 19, 36

1.2 ค่าอำนาจจำแนก แบบทดสอบชุดนี้มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .23 - .75 ซึ่งนับว่าสามารถนำมาใช้ได้

1.3 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง แบบทดสอบชุดนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง .74 ซึ่งนับว่ามีมาตรฐานสามารถนำมาใช้ได้

2. แบบประเมิน แบ่งออกเป็น 5 ฉบับ ได้แก่

2.1 แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนกัลยาณมิตรของนักเรียน ของเพื่อน และของครู ตามการรับรู้ของตนเอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ

2.2 แบบประเมินพัฒนาการทางภาษาตามการรับรู้ของตนเอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ

2.3 แบบประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนโดยครูประจำวิชา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 2 ระดับ ประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน

2.4 แบบประเมินความรู้สึกของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามการรับรู้ของตนเอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ประเมินความรู้สึกต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

2.5 แบบประเมินสังคมมิติ เป็นสถานการณ์ให้เลือกเพื่อนร่วมอยู่ค่าย
ภาษาอังกฤษ 3 อันดับ ประเมินความสัมพันธ์ของนักเรียนภายในกลุ่ม

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก ปีการศึกษา
2532 ของโรงเรียนบ้านหนองรี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

1. ก่อนทำการทดลองสอนได้ให้นักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรทำแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ผู้ทำวิจัยทำการทดลองสอนแก่ตัวอย่างประชากรด้วยตนเอง โดยสอนตามแผน
การสอนตามหลักทฤษฎี เป็นจำนวน 20 แผน ๆ ละ 3 คาบ รวมเวลา 60 คาบ
3. เมื่อทดลองสอนครบทุกแผนการสอนแล้ว ผู้วิจัยให้ตัวอย่างประชากรทำแบบ
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุด เดิมอีกครั้ง
4. นอกจากนั้นแล้วหลังการทดลองสอน ผู้วิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติมโดยให้ตัวอย่างประชากร
ทำแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนเป็นกัลยาณมิตรตามการรับรู้ของตนเอง แบบประเมินพัฒนาการทาง
ภาษาตามการรับรู้ของตนเอง แบบประเมินความรู้สึกของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ตามการรับรู้ของตนเอง แบบประเมินสังคมมิติ ให้ครูประจำชั้นทำแบบประเมินพัฒนาการทางภาษา
ของนักเรียนโดยครูประจำวิชา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของกลุ่ม
ทดลองระหว่างก่อนและหลังการทดลองโดยการทดสอบค่าที (t-test)
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระหว่าง
หลังการทดลองกับเกณฑ์โดยการทดสอบค่าที (t-test)
3. ศึกษาความเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียน ของเพื่อน และของครู จากแบบ
ประเมินพฤติกรรมการเรียนเป็นกัลยาณมิตรตามการรับรู้ของตนเอง โดยการแจกแจงความถี่ และ
คำนวณค่าร้อยละ

4. ศึกษาพัฒนาการทักษะทางภาษาของนักเรียนตามการรับรู้ของตนเอง จากแบบประเมินพฤติกรรมพัฒนาการทักษะทางภาษาของนักเรียนตามการรับรู้ของตนเอง โดยการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

5. ศึกษาพัฒนาการทักษะทางภาษาของนักเรียนตามการประเมินของครู จากแบบประเมินพัฒนาการทักษะทางภาษาของนักเรียนโดยครูประจำวิชา โดยการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

6. ศึกษาความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จากแบบประเมินความรู้สึกของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

7. ศึกษาลักษณะสังคมมิติ จากแบบประเมินสังคมมิติ โดยการคำนวณค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ แล้วแสดงเป็นแผนผังสังคมมิติ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า

1. ตัวอย่างประชากรที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนการสอนตามหลักทฤษฎีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. หลังการทดลองได้เสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติมโดยให้ตัวอย่างประชากรทำแบบประเมินพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตร ทำแบบประเมินพัฒนาการทักษะทางภาษาของนักเรียนตามการรับรู้ของตนเอง ทำแบบประเมินความรู้สึกของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ทำแบบประเมินสังคมมิติ ให้ครูประจำวิชาทำแบบประเมินพัฒนาการทักษะทางภาษาของนักเรียน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

2.1 ตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 59.15 ปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรในระดับมาก

2.2 ตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 60.01 เห็นว่าเพื่อนนักเรียนปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรในระดับมาก

2.3 ตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 95.07 เห็นว่าครูปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรในระดับมาก

2.4 ตัวอย่างประชากรเห็นว่าตนเองได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 66.16

2.5 ครูประจำวิชาเห็นว่า นักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะได้ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 95.41 และยังมีทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะที่ปฏิบัติบกพร่อง คิดเป็นร้อยละ 4.59

2.6 ตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 95.58 มีความรู้สึกพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 3.92 รู้สึกไม่แน่ใจ ร้อยละ 0.5 มีความรู้สึกไม่พึงพอใจ

2.7 ลักษณะสังคมมตินักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นอนเห็น มีการเลือกซึ่งกันและกันเป็นจำนวนมาก และมีการเลือกระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ไม่มีสมาชิกคนใดในกลุ่มที่แยกตัวออกจากกลุ่มและไม่ได้รับเลือกจากกลุ่ม

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ครูสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎีมีกระบวนการนำสังเกตดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นักเรียนเรียนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎีสูงกว่าเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั้นแสดงว่า การสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎีสามารถช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนสูง ทั้งนี้เพราะลักษณะเด่นของการสอนตามหลักทฤษฎีแตกต่างไปจากการสอนตามปกติ คือ

1. การสร้างศรัทธาต่อการเรียน
2. การฝึกทักษะภาษาตามหลักทฤษฎี
3. การมองเห็นและการประเมินของกัลยาณมิตร

การสร้างศรัทธาต่อการเรียน

การสร้างศรัทธาต่อการเรียนในกระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎี โดยวิธีของ สุนน อมรวิวัฒน์ นี้ ครอบคลุมทั้งในด้านบุคลิกภาพของครู การจัดบรรยากาศของชั้นเรียนให้

เหมาะสมและการเสนอสิ่งเร้าเพื่อสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ให้ผู้เรียนเกิดศรัทธาในตัวครู เกิดศรัทธาในวิชาที่เรียน และมีความสนใจในสิ่งที่จะเรียนก่อนเป็นอันดับแรก

การสร้างศรัทธาในตัวครูให้เกิดแก่ศิษย์นั้นก็สร้างได้ โดยครูปฏิบัติตนโดยยึดหลัก กัลยาณมิตรธรรม 7 ดังที่ พระราชวรมุนี (2529: 632) ได้กล่าวไว้คือ

1. เป็นผู้น่ารัก เข้าถึงจิตใจ สร้างความรู้สึกสนิทสนม เป็นกันเอง ชวนใจให้ผู้เรียนให้อยากเข้าไปปรึกษาไตร่ถาม
2. เป็นผู้น่ารัก มีความประพฤติสมควรแก่ฐานะทำให้เกิดความอบอุ่นใจเป็นที่พึ่งได้
3. เป็นผู้น่ารักใจจริง มีความรู้จริง ฝึกฝนปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ เป็นที่นำยกย่องควรเอาอย่าง ทำให้ศิษย์เอ๋ยอ้าง และรำลึกด้วยความซาบซึ้ง มั่นใจและภาคภูมิใจ
4. เป็นผู้รู้จักพูดให้ได้ผล พูดเป็น รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไรควรพูดอะไร อย่างไร ควรให้คำแนะนำว่ากล่าว ตักเตือน และเป็นที่ยอมรับปรึกษาได้ดี
5. เป็นผู้ทนต่อถ้อยคำ พร้อมทั้งจะรับฟังคำปรึกษา ชักถาม คำล่วงเกิน คำวิพากษ์วิจารณ์อย่างไม่เสียอารมณ์
6. เป็นผู้ถลกเรื่องล้าลึกได้ และสอนศิษย์ให้ได้ เรียนรู้เรื่องที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไปได้
7. เป็นผู้ไม่ชักนำไปในทางเสื่อมเสีย หรือเรื่องเหลวไหลไม่สมควร

สำหรับผู้วิจัยเองได้ยึดถือกัลยาณมิตรธรรม 7 ตลอดระยะเวลาในระหว่างทำการทดลองสอน จึงสามารถสร้างศรัทธาในตัวครูให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนได้ ดังแบบประเมินพฤติกรรมความเป็นกัลยาณมิตรของครูผู้สอนโดยนักเรียนเป็นผู้ประเมินพบว่า ครูปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรคิดเป็นร้อยละ 95.07 นอกจากนั้นยังปรากฏในแบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษตามการรับรู้ของตนเองพบว่า การที่ครูใช้อุปกรณ์การสอน เช่น รูปภาพ บัตรคำ แถบประโยค และของจริง ทำให้ตนเองเข้าใจบทเรียนมากขึ้น และรู้สึกสบายใจกับการเรียนภาษาอังกฤษที่ครูมีความเป็นกันเอง ตั้งใจสอน และให้ความช่วยเหลือแสดงว่านักเรียนเกิดศรัทธาในตัวครู ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ โอเลส (Ohles 1970: 38 - 39) ที่กล่าวว่า นักเรียนชอบครูที่เป็นกัลยาณมิตร ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกันเองกับนักเรียน นอกจากนั้นแล้วยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ โคเลอร์ (Kohler อ้างถึงใน ศุภนิศย์ วัฒนธาดา 2518: 86) ที่กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมที่ทำให้นักเรียนพอใจ สนใจ จะทำให้นักเรียน

มีทักษะ และเจตคติต่อการเรียนต้องการที่จะรับรู้เนื้อหาในการเรียนนั้น ดังนั้นถ้าครูรู้จักจัด
สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้ดีแล้ว นักเรียนก็จะมีเจตคติที่ดีต่อครู ต่อโรงเรียน รักครู ชอบ
โรงเรียน ซึ่งจะมีผลดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

ดังนั้นการสร้างศรัทธาและการสร้างเจตคติที่ดีให้เกิดขึ้น จึงเป็นแนวทางให้การเรียน
การสอนไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายเป็นอย่างดี

การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เหมาะสมโดยให้มีบรรยากาศ สะอาด สว่าง
สงบ มีการจัดป้ายนิเทศให้เหมาะสมด้วยความร่วมมือของครูและนักเรียน ซึ่งเป็นการปลูกฝัง
ความเป็นกัลยาณมิตรต่อกันช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในด้านวิชาการและพัฒนากายทางสังคม
นักเรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้น อยากที่จะเรียน ได้รู้ได้เห็นสิ่งที่แปลกใหม่ สร้าง
ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนทำให้ครูได้รู้จักนักเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าว
ของ จำรัส นองมาก (2531: 9) ที่กล่าวว่า ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน
ความสะอาด ปลอดภัยของห้องเรียน มุ่งส่งเสริมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อนักเรียนในการเรียนการ
สอนวิชานั้น ๆ และการรู้จักนักเรียนโดยการศึกษาให้นักเรียนอย่างละเอียดจะนำไปสู่การสร้าง
ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การให้นักเรียนมีส่วนร่วม ทำให้นักเรียนมีความภูมิใจและ
สนใจ สร้างความยอมรับในตนเองและ Mc Clusky (1947: 25) ยังได้กล่าวไว้ว่า การ
สอนโดยใช้คำพูดเพียงอย่างเดียวจะจางหายไปอย่างรวดเร็ว หลังจากที่ได้สอนไปแล้ว และ
การศึกษาก็ไม่มีอะไรที่สิ้นเปลืองยิ่งไปกว่าการเรียนจากบทเรียนที่ถูกลืมไปอย่างรวดเร็ว อุปกรณ์
การสอนจะเป็นสิ่งที่ช่วยกำจัดสิ่งที่สิ้นเปลืองดังกล่าวนี้ และจะช่วยให้นักเรียนสอนคืออยู่แล้วเป็นครู
ที่ดีเลิศขึ้นมา

นอกจากนั้นแล้วการเสนอสิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้แก่นักเรียน โดยเริ่มจากทักษะ
การฟัง นับเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับชีวิตประจำวันของนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะใน
ทักษะทั้ง 4 ของภาษา การฟังนับเป็นทักษะที่คนเราใช้มากที่สุด โดย กมล วิจิตสรศาสตร์
(2519: 11) ได้พบว่า วันหนึ่ง ๆ คนเราจะมีการฟังถึงร้อยละ 45 ซึ่งนับว่ามากกว่าทักษะ
อื่นใดทั้งหมด และยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ คริสโตเฟอร์ เอ็น แคนลิน (Christopher
N.Candlin 1981: 4) ที่กล่าวว่ารูปแบบของการสอนภาษาอังกฤษเพื่อสื่อความหมาย งาน
ที่กำหนดให้ผู้เรียนทำจะต้องประกอบไปด้วยทักษะที่สมบูรณ์แบบ โดยเริ่มจากทักษะการฟัง พูด
อ่าน และสุดท้ายก็คือเขียน ตลอดจนทักษะในด้านการให้เหตุผล สำหรับการฟังนี้ยังถือเป็น

การพัฒนาสุขุมปัญญา ซึ่งเป็นปัญญาอันเกิดจากการสดับรับฟังจากครูอาจารย์กัลยาณมิตร หรือ การศึกษาเล่าเรียนจากตำรา คัมภีร์ และจากการที่นักเรียนได้รับการปลูกฝังที่ดีในการฟังตาม หลักเหตุผลนี้ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เด็กเรียนเกิดศรัทธา และสามารถนำหลักนี้ไปใช้ให้ เกิดประโยชน์แก่การเรียนและชีวิตประจำวัน (สุนน อมรวิวัฒน์ 2530: 60)

ดังนั้นการที่ครูมีบุคลิกภาพที่ดี ปฏิบัติตนโดยยึดหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 รู้จักจัด บรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม ทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อตัวครู ต่อวิชาที่เรียน ถือเป็น การสร้างแรงจูงใจทั้งแรงจูงใจภายนอกและภายในแก่นักเรียน ซึ่งเป็นผลทำให้การเรียนการสอนนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์สูง ดังที่ เมอร์เรย์ (Murray 1966: 246) กล่าวไว้ว่า "พฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจก็คือ จะเพียรพยายามทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุตาม เป้าหมายสูงสุดที่ตั้งไว้"

การฝึกทักษะภาษาตามหลักเหตุผล

ลักษณะดีเด่นอีกประการหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนตามหลักเหตุผล ได้แก่ การ ฝึกทักษะภาษาตามหลักเหตุผล ได้แก่ การฝึกหัด ฝึกปรือ ฝึกฝน ฝึกคิด และสรุปสาระความรู้ โดยการนำเอาหลักเหตุผลตามแนวพุทธวิธีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนนี้ มีความสอดคล้อง กลมกลืนกับหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ พัฒนาทางสติปัญญา และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กล่าวคือ

ภาษาอังกฤษเป็นวิชาทักษะการที่นักเรียนได้ฝึกทักษะด้วยการกระทำซ้ำ ย้ำบ่อย ๆ และหลายวิธีในชั้นการฝึกหัด ฝึกปรือ และฝึกฝน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ นักจิตวิทยาชื่อ Thorndike ที่กล่าวไว้ว่า "การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อมีการฝึกฝน" ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นวิชาทักษะ ผู้เรียนต้องอาศัยการฝึกฝนทักษะทั้ง 4 อย่างสม่ำเสมอและถูกวิธี เพื่อให้เด็กเรียนเกิดทักษะจนสามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ แบร์รี่ พี เทเลอร์ (Barry P. Taylor 1983: 69) ที่กล่าวว่า การสอนภาษาอังกฤษเพื่อสื่อความหมายให้ได้ประสิทธิภาพนั้นหลักการที่สำคัญในการสอน คือ ครู จะต้องจัดบรรยากาศในห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความจำเป็นจะต้องใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย และจะต้องฝึกทักษะทั้ง 4 ให้สัมพันธ์กัน ซึ่งตามความคิดเห็นของ แบร์รี่ พี เทเลอร์ (Barry P. Taylor) นี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เอ็ม คาแนล (M.Canale 1983: 2-28) ในเรื่องการฝึกทักษะทั้ง 4 ให้สัมพันธ์กัน

นอกจากนี้การที่นักเรียนได้ฝึกคิดจำแนกแยกแยะ คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ และคิดสรุปหลักการ ซึ่งเป็นวิธีคิดโดยแยกคาย (โยนิโสมนสิการ) ตามแนวพุทธวิธี มีความเหมาะสมกับพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กประถมศึกษาศึกษาวัย 7-12 ปี ตามทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ เพียเจต์ ที่ ปิยะรัตน์ ก้องกิตต์ไพศาล ได้ทำการวิจัยพบว่าเด็กอายุ 11-12 ปี เริ่มมีความคิดในการคิดหาเหตุผลอย่างผู้ใหญ่ สามารถตั้งสมมติฐานและตรวจสอบสมมติฐานได้ มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และการคิดหาเหตุผล (ปิยะรัตน์ ก้องกิตต์ไพศาล 2513: 70) และนอกจากนี้เด็กในวัยนี้ยังมีความสามารถในการจำแนกประเภท (Classification) มีความสามารถในการเชื่อมโยงสัมพันธ์ (Associativity) (Piaget, 1973 อ้างถึงใน วรธนา สุติวิจิตร 2527: 32) และจากกระบวนการพัฒนาทางการความคิดของ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2519: 188) แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการจำแนกแยกแยะ จัดลำดับชั้นหมวดหมู่ และความสามารถในการเชื่อมโยงสัมพันธ์นี้ เป็นการคิดพื้นฐานจะนำไปสู่การคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดแนววิทยาศาสตร์ คิดวิพากษ์วิจารณ์ คิดแก้ปัญหา คิดตีความ และคิดวิเคราะห์ตามลำดับ นอกจากนี้แล้ววิธีคิดโดยแยกคายทั้ง 3 วิธีนี้ยังเป็นทักษะที่สอดคล้องกับทักษะทางกระบวนการทางวิทยาศาสตร์อีก 3 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการหาความสัมพันธ์ และทักษะการตีความหมายข้อมูลและการลงสรุปข้อมูล (ดวงจิต สุขสุเมฆ 2528: 11-18) ซึ่งทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์นี้เป็นทักษะที่นำไปสู่การคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

การมองคนและการประเมินของกัลยาณมิตร

การมองคนและการประเมินของกัลยาณมิตร ได้แก่ การวัดและประเมินตนเอง การวัดและประเมินโดยเพื่อนนักเรียน การวัดและประเมินโดยครูผู้สอน และการซ่อมเสริมช่วยเหลือกันฉันกัลยาณมิตร ในขั้นสรุปและประเมินผลนั้น ทำให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง รู้จักเพื่อน ช่วยให้ทราบความสามารถของตนเอง ของเพื่อน ตลอดจนการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

การวัดและประเมินผลตนเอง การวัดและประเมิน โดยเพื่อนนักเรียน และการวัดและประเมินโดยครูผู้สอน การวัดและประเมินทั้ง 3 วิธีนี้ได้จัดอยู่ในลักษณะของการประเมินรายบุคคล เป็นกลุ่มย่อย และเป็นกลุ่มใหญ่ โดยวัดครอบคลุมในด้านทักษะ ความรู้ และเจตคติ

ตลอดจนพฤติกรรมของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข อันได้แก่ พฤติกรรมของการเป็นกัลยาณมิตร ต่อตนเองและบุคคลอื่น เกิดความเข้าใจตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น ซึ่งถือว่าได้นำเอากระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนอีกด้วย เพราะการอยู่ร่วมกันเป็นธรรมชาติของคน เมื่ออยู่ร่วมกันคนเราก็ต้องคิดร่วมกัน วางแผนร่วมกัน แก้ปัญหาร่วมกัน ช่วยเหลือกัน รู้จักทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ 2526: 7-8) เพราะในสังคมไทยปัจจุบันต้องการให้คนได้เรียนรู้การทำงานที่มีความสลับซับซ้อนเพิ่มขึ้น เราจะต้องรู้จักการทำงานเป็นกลุ่มที่มีการแบ่งและประสานกัน (เฉลียว นุรักษ์ดี 2527: 19) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ทิศนา ชัมภมณี (2522: 18) ที่กล่าวว่า การนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการเรียนการสอนจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในกลุ่ม การแก้ปัญหา การตัดสินใจสร้างเสริมสัมพันธ์ภาพอันดีในกลุ่ม พัฒนาความเข้าใจตนเองและผู้อื่น โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยวิเคราะห์พฤติกรรมของตนและผู้อื่น ซึ่งนับเป็นกระบวนการสำคัญของการเรียนรู้

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการทดสอบก่อนเรียนปรากฏว่าตัวอย่างประชากรได้คะแนนเฉลี่ย 22.05 และเมื่อทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดิมนี้อีกปรากฏว่า ตัวอย่างประชากรได้คะแนนเฉลี่ย 34.22 ซึ่งแสดงว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนสูงขึ้นอาจมีสาเหตุมาจากนักเรียนตัวอย่างประชากรได้รับการฝึกทักษะตามหลักทฤษฎี มีการฝึกหัด ฝึกปรือ ฝึกฝน ฝึกคิด และสรุปสาระความรู้ โดยการฝึกหัด ฝึกปรือ และฝึกฝน มีการฝึกฝนอย่างมากและถูกวิธีในลักษณะ "ย้ำ ซ้ำ ทวน" เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะมาก ๆ การคิดโดยแยกแยะ 3 วิธีได้แก่ คิดจำแนกแยกแยะ คิดเชื่อมโยงสัมพันธ์ และคิดสรุปการ เป็นการคิดแบบปลูกปัญญา มุ่งให้เกิดความรู้แจ้งความสภาวะ เน้นที่การจัด อวิชา เป็นฝ่ายวิวิธสนามีลักษณะเป็นการส่องสว่าง ทำลายความมืด หรือชำระล้างสิ่งสกปรก ให้ผลไม่จำกัดกาลหรือเดชะขาด นำไปสู่โลกีย์สัมมาทิฐิ (สุนน อมรวิวัฒน์ 2528: 76)

ดังนั้นการที่ตัวอย่างประชากรได้รับการสอนโดยใช้แผนการสอนตามหลักทฤษฎี แล้วมีผลสัมฤทธิ์หลังการสอนสูง เนื่องมาจากได้รับการสร้างความคุ้นเคยด้วยการปลูกฝังความเป็นกัลยาณมิตรและการฝึกทักษะภาษาตามหลักทฤษฎีที่สอดคล้องกับหลักจิตวิทยา ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีพัฒนาสติปัญญา และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

จากการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการทางภาษา ลักษณะสังคมมิติ ความรู้สึกต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และความเป็นกัลยาณมิตรต่อผลการเรียนของนักเรียน มีข้อค้นพบที่น่าสนใจดังนี้

1. การปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียนตามการรับรู้ของตนและการประเมิน โดยเพื่อนนักเรียนพบว่า นักเรียนปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 59.15 (ตารางที่ 3) ดังปรากฏอยู่ในแบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียนตามการรับรู้ของตนเองว่า นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนและเพื่อนจะร่วมเล่นเกมฝึกภาษาที่ครูจัดไว้ในช่วงเวลาพัก นักเรียนแนะนำและสนับสนุนให้เพื่อนทำแต่ความดี นักเรียนแนะนำให้เพื่อนซักถามครูเมื่อนักเรียนไม่สามารถอธิบายให้ความกระจ่างในบทเรียนแก่เพื่อนได้ และนักเรียนปฏิบัติต่อเพื่อนอย่างสม่ำเสมอ การปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรของเพื่อน นักเรียนเห็นว่าเพื่อนปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 60.01 (ตารางที่ 4) ดังปรากฏอยู่ในแบบประเมินความเป็นกัลยาณมิตรของเพื่อนนักเรียนว่า เพื่อนให้ความร่วมมือกับนักเรียนในการทำกิจกรรมกลุ่ม เพื่อนและนักเรียนจะร่วมเล่นการฝึกภาษาที่ครูจัดไว้ให้ในช่วงเวลาพัก เพื่อนจะคอยตักเตือนนักเรียนไม่ให้นักเรียนกระทำความชั่วและเพื่อนจะแนะนำและสนับสนุนให้นักเรียนทำแต่ความดี ผลการประเมินมีความสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกันจึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการตามหลักพหุสัจจะนอกจากจะเป็นการสอนทักษะภาษาแล้ว ยังเป็นการฝึกหัดอบรมด้านคุณธรรมและ เจตคติที่ให้นักเรียนรักและหวังดีต่อเพื่อน รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นมากสำหรับนักเรียน

2. การปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรของครู นักเรียนซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรเห็นว่า ครูปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 95.07 (ตารางที่ 5) โดยเฉพาะพฤติกรรมครูสอนให้นักเรียนเข้าใจง่าย ครูกระตือรือร้นและเร่งว่องไว และตรงต่อเวลาในการสอน ครูมีความรักและเป็นกันเองกับนักเรียน ครูสนใจและหมั่นไต่ถามทุกข์สุขของนักเรียน ครูเป็นที่น่าเคารพศรัทธา และครูสอดแทรกจริยธรรมทุกครั้งที่ทำการสอน แสดงให้เห็นว่าการสอนตามหลักพหุสัจจะได้นั้นการสร้างศรัทธาในตัวครูและวิชาที่เรียน ครูมีเมตตาจิตกับนักเรียนมากขึ้น ทำให้นักเรียนเรียนได้ด้วยความสุข ความรัก นักเรียนมองครูด้วยความเคารพบูชา สนใจที่จะเรียน เน้นการฝึกทักษะภาษา เน้นการมองตนและการประเมินของกัลยาณมิตรที่เป็นระบบระเบียบมีขั้นตอน ประกอบการจัดกิจกรรมที่สนุกสนานเข้าใจผู้เรียน

สอดคล้องกับ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2526: 4-5) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีควรเป็นการสอนที่ได้พัฒนาเด็กทุก ๆ ด้าน วิชาให้เด็กได้แสดงออก เห็นความสำคัญของเด็กทุกคน ควรฝึกฝนวิธีแสวงหาความรู้ และวิธีแก้ปัญหาด้วยตัวเองแก่นักเรียน และควรมีบรรยากาศให้รื่นรมย์ สนุกสนานเป็นกันเอง

3. พัฒนาการทักษะภาษาอังกฤษรวมทั้ง 4 ทักษะ จากการประเมินด้วยตนเองและจากการประเมินโดยครูประจำวิชา ผลของการประเมินสอดคล้องและสัมพันธ์กัน คือ นักเรียนเห็นว่าตนเองได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษรวมทั้ง 4 ทักษะในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 66.16 (ตารางที่ 10) และครูประจำวิชาเห็นว่านักเรียนได้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษรวมทั้ง 4 ทักษะปฏิบัติได้ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 95.41 และยังปฏิบัติบกพร่องอีก คิดเป็นร้อยละ 4.59 (ตารางที่ 15) การพัฒนาทางภาษาของนักเรียนที่พัฒนาขั้นนั้นได้ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พาลเมอร์ (Palmer 1970: 55) ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายสำคัญของการสอนภาษานั้นมุ่งให้ผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมายได้ในที่สุด ฉะนั้นวิธีการสอนก็ต้องสอนให้ผู้เรียนใช้ภาษาตั้งแต่เริ่มเรียน คือมุ่งพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมายของผู้เรียน มีการฝึกหัดให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้โดยอัตโนมัติ

4. ในด้านความรู้สึกของนักเรียนที่พึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ปรากฏว่านักเรียนร้อยละ 95.58 มีความรู้สึกเห็นด้วย ร้อยละ 3.92 รู้สึกยังไม่แน่ใจ ร้อยละ 0.5 รู้สึกไม่เห็นด้วย สรุปได้ว่านักเรียนมีความรู้สึกพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ การที่นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก็ย่อมแสดงว่านักเรียนเห็นว่าการเรียนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งดี มีประโยชน์ ทำให้นักเรียนอยากที่จะเรียนวิชาภาษาอังกฤษและการให้โอกาสนักเรียนได้รับความสำเร็จในระหว่างปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (จรัส นองมาก 2531: 5)

ครูคือผู้ยกวิทยฐานะของนักเรียนให้สูงขึ้น เนื่องจากธรรมชาติต้องการ เพื่อมนุษย์จะได้มีประสิทธิภาพในการสร้างสันติสุข โดยการเป็นครูที่แท้จริงคือมีธรรมะ ประยุกต์ธรรมะเข้ากับความเป็นครู (พุทธทาสภิกขุ 2524: 62) ฉะนั้นหน้าที่โดยตรงของครู คือ ต้องศึกษาวิธีสอน ศึกษาผู้เรียน มีจิตวิทยาในการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดความหลากหลาย เพื่อนำมาใช้ให้เหมาะกับผู้เรียน มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม รู้จักปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์แก่นักเรียน อันจะมีผลให้นักเรียน เป็นบุคคลที่พึงปรารถนาของสังคม

5. การประเมินสังคมมิติพบว่า นักเรียนกลุ่มนี้เป็นนักเรียนชาย 16 คน นักเรียนหญิง 11 คน เป็นนักเรียนที่มีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นทั้งกลุ่ม โดยมีการเลือกระหว่างเพศชายและเพศหญิง ซึ่งลักษณะเช่นนี้ถือเป็นลักษณะที่เกิดขึ้นไปในทางที่ดีที่นักเรียนต่างเพศสามารถเล่นและเป็นมิตรกันได้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการยอมรับของกลุ่ม กระบวนการเรียนการสอน ความหลักพหุสตุที่มีการสร้างศรัทธา การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เปลี่ยนคู่อภิบาลมิตร เพื่อช่วยเหลือผู้ที่มีความสามารถด้อยกว่าซึ่งมีผลคือ นักเรียนเขาได้ใช้ภาษาแบบเดียวกัน การถ่ายทอดความรู้ก็ดี การใช้คำอธิบายก็ค่อยๆ เข้าใจง่ายกว่าครูผู้สอน และยังทำให้นักเรียนเก่งมีความสนใจเรียนมากขึ้น เพราะต้องมีความรับผิดชอบในการที่จะนำความรู้ไปสอนผู้ที่อ่อนกว่า (สุติมา เจริญศิริ 2529: 12-13) และผู้ช่วยสอนและนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี มีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกัน มีความประทับใจและผูกพันกัน (สมศักดิ์ ลินธุระเวช 2529: 15-17) ดังปรากฏว่าไม่มีนักเรียนคนใดที่แยกตัวออกจากกลุ่มและไม่มีคนใดที่ไม่ได้รับเลือกจากกลุ่ม

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นคาราของกลุ่ม เป็นนักเรียนชาย ซึ่งได้รับเลือกจากเพื่อนทั้ง 2 เพศ โดยได้รับเลือกจากเพื่อนนักเรียนชาย 5 คน และนักเรียนหญิง 3 คน นักเรียนนี้มีความประพฤติเรียบร้อย สุภาพ มีความรับผิดชอบสูง ร่าเริง กล้าแสดงออกทางกิจกรรมในห้องเรียน ชอบช่วยเหลือกัน มีความเป็นกันเองกับเพื่อนทุกคน สามารถเข้ากับเพื่อนได้ทั้งเพศหญิงและเพศชาย จึงกลายเป็นบุคคลที่ค่อนข้างจะได้รับความไว้วางใจจากเพื่อน ในการให้ช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน และมักจะได้รับเลือกให้เป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน

นักเรียนที่ได้รับเลือกเป็นอันดับสองรองจากคาราของกลุ่ม เป็นนักเรียนหญิง ซึ่งได้รับเลือกจากเพื่อนทั้ง 2 เพศ นักเรียนคนนี้เป็นเด็กที่มีความประพฤติเรียบร้อยมาก สุภาพ อ่อนหวาน ใจเย็น พุดจาไพเราะ เป็นผู้นำด้านกิจกรรมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน จึงเป็นที่พอใจของเพื่อน ๆ ในห้องเรียน

สำหรับนักเรียนที่ได้รับเลือกจากเพื่อนน้อยที่สุดเป็นนักเรียนหญิง ซึ่งได้รับเลือกจากเพื่อนทั้ง 2 เพศ นักเรียนคนนี้เป็นเด็กค่อนข้างเก็บตัว ไม่กล้าแสดงออก บางครั้งดูเป็นคนเจ้าอารมณ์ และไม่ค่อยเข้าร่วมกับกิจกรรมของห้องเรียนและโรงเรียน ไม่เป็นที่พอใจของเพื่อนร่วมห้อง ทำให้ได้รับเลือกจากเพื่อนน้อยที่สุด

นักเรียนมีการยอมรับซึ่งกันและกันเป็นอย่างมาก ซึ่งในเรื่องนี้ โมเรโน (Moreno 1946: 62) ได้กล่าวว่า ความพอใจของสมาชิกส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการที่สมาชิกเหล่านั้นมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และความรู้สึกที่จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อพวกเขามีโอกาสที่จะแสดงบทบาทในฐานะเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มในทางตรงกันข้ามถ้าเขาไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม จะทำให้เกิดการโต้ตอบสัมพันธ์ในกลุ่มออกมาในลักษณะที่ตีและเลวลง โดยการทำตัวให้เด่นเพื่อช่วยให้เกิดการยอมรับจากกลุ่ม เช่น ขุนานะเอาดีทางการเรียน ก้าวร้าว ผันกลางวัน หนีโรงเรียน ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาการปรับตัวทางสังคมยิ่งขึ้น

ดังนั้นครูผู้สอนซึ่งเป็นบุคคลหนึ่งที่มีส่วนรับผิดชอบในการเตรียมบุคคลเหล่านี้เพื่อให้เป็นบุคคลที่ปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีสุขและมีคุณภาพ ควรได้ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อจะได้จัดเตรียมการสอนหรือกิจกรรม เสริมได้เหมาะสมและถูกต้องหาทางป้องกันและแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้นักเรียนและบุคคลที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

ข้อสังเกตในการวิจัยครั้งนี้

จากการทดลองสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎี ผู้วิจัยได้พบข้อสังเกตดังนี้

1. การสอนโดยใช้แผนการสอนตามหลักทฤษฎีระยะแรก ๆ มีปัญหาพอสมควรทั้งนี้ เพราะการดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมต้องใช้เวลามาก เนื่องจากนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับกิจกรรมนี้มาก่อน ทำให้นักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องและเสียเวลา โดยเฉพาะกิจกรรมการฝึกคิดสรุปหลักการและการสรุปสาระความรู้ นักเรียนจะใช้เวลาานและได้สาระความรู้ไม่ค่อยถูกต้องนัก ผู้วิจัยจำต้องใช้คำถามเป็นแนวทางในการแนะนำและอธิบายการปฏิบัติดังกล่าวให้ถูกต้อง แต่เมื่อผ่านการเรียนการสอนไป 5 แผนการเรียนแล้ว นักเรียนเริ่มมีความสามารถ จับหลักและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

2. ในกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียน ผู้วิจัยได้นำเกมมาประกอบนักเรียนสนุกสนาน และให้ความสนใจที่จะร่วมกิจกรรมเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยได้ผลัดเปลี่ยนผู้นำเกมโดยให้นักเรียนที่ไม่กล้าแสดงออกบางคนเป็นผู้นำบ้าง ซึ่งทำให้นักเรียนเหล่านั้นมีความ

มั่นใจในตัวเองและเป็นที่ยอมรับของกลุ่มมากขึ้น นอกจากนี้แล้วนักเรียนมีความกระตือรือร้นและ
เต็มใจร่วมมือกันทำแบบฝึกหัดที่มีการแสดงความคิด กล้าพูด และกล้าซักถาม

3. การให้นักเรียนจับคู่หรือจับกลุ่มกัน ทำให้ผู้วิจัยได้เข้าใจและสังเกตพฤติกรรม
ของนักเรียนที่ทำการทดลองดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มนักเรียนที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ ผู้ตาม มีทักษะทาง
ภาษาและกิจกรรม เต็มใจเข้าร่วมกิจกรรม และให้การช่วยเหลือเพื่อนฝูงเป็นอย่างดี

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มนักเรียนที่จะแสดงออกในลักษณะผู้ตามมากกว่าผู้นำ มีทักษะทาง
ภาษาและกิจกรรมปานกลาง เต็มใจเข้าร่วมกิจกรรม และให้ช่วยเหลือเพื่อนฝูงเป็นอย่างดี

กลุ่มที่ 3 มีจำนวน 2 คนเป็นนักเรียนหญิง มีลักษณะเฉยเมย ขาดความเชื่อมั่น
ในตนเอง และบางครั้งแสดงถึงความเป็นคนเจ้าอารมณ์ นักเรียน 2 คนนี้จะขาดความสนใจจาก
กลุ่ม ผู้วิจัยจึงจำต้องอธิบายและทำความเข้าใจกับนักเรียนภายในห้องให้เป็นผู้มีจิตใจเมตตา
กรุณา ช่วยเหลือและให้โอกาสแก่ผู้ที่ด้อยกว่า จึงทำให้นักเรียนภายในห้องยอมรับเขาทั้ง 2
คนนี้บ้าง

และจากการประเมินสังเกตเมื่อเสร็จสิ้นการสอนยังพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ 1
เป็นนักเรียนกลุ่มที่ได้รับความนิยม และคาราของกลุ่มก็อยู่ในนักเรียนกลุ่มนี้ นักเรียนกลุ่มที่ 2
จะเป็นนักเรียนที่ได้รับความนิยมปานกลาง และกลุ่มที่ 3 จะเป็นนักเรียนที่ได้รับความนิยมน้อยที่สุด

4. ผู้วิจัยได้สนทนากับครูประจำวิชาที่เฝ้าสังเกตการสอนและร่วมตรวจแบบฝึกหัดทุกครั้ง
ซึ่งได้รับความคิดเห็นพอสรุปได้ดังนี้

4.1 กระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎีมีขั้นตอนค่อนข้างจะซับซ้อน การสอน
ด้วยกระบวนการนี้จะให้ประสพผลต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้และเข้าใจในกระบวนการนี้เป็นอย่างดี

4.2 พฤติกรรมของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎีแล้วพัฒนาขึ้น
ได้แก่ กล้าพูดและกล้าแสดงออกมากขึ้น มีการทำงานที่เป็นระบบระเบียบ มีความรับผิดชอบต่อ
ตนเองและผู้อื่น

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า การสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามหลัก
ทฤษฎี ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น จึงสมควรที่จะนำเอากระบวนการเรียนการ
สอนตามหลักทฤษฎีมาใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

2. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรสนใจใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เช่น จากการอ่านหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ หรือฟังจากเทปบันทึกเสียง จากการดูโทรทัศน์ และเข้าอบรมเพื่อตนเองจะได้เข้าใจในวิธีสอนใหม่ ๆ หรือนำวิธีสอนที่มีผู้พบและวิจัยแล้วมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนให้ได้ผล

3. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมที่เกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษทั้งในและนอกห้องเรียน อันจะเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้และความสามารถมากขึ้น

4. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อครูและวิชาที่เรียนมีผลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก ดังนั้นครูควรปรับปรุงตัวเองให้เป็นที่ศรัทธา นำเคารพแก่นักเรียน การจัดกิจกรรมและวิธีฝึกกิจกรรมแต่ละทักษะที่แปลกไปจากเดิมจะทำให้นักเรียนมีความสนใจมากขึ้น ครูจึงควรจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการเรียน พยายามตัดแปลงวิธีสอน กิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและนักเรียนของคน

5. จากการประเมินสัมพันธภาพได้เห็นความสัมพันธ์ของนักเรียนภายในกลุ่มที่มีต่อผล การเรียนและการปรับตัว ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในเรื่องของการทำงานระบบกลุ่ม โดยทำ ความเข้าใจและชี้ให้นักเรียนเห็นถึงประโยชน์จากการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน เน้นที่การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและกลุ่ม

6. การนำกระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎีไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนสามารถปรับให้เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และระดับชั้นของผู้เรียนได้ โดยในแผนแรก ๆ ครูผู้สอนอาจใช้การฝึกทักษะเพียงขั้นคอนเดียวก่อน แผนการสอนต่อไปจึงค่อยเพิ่มขึ้น ๆ จนครบ กระบวนการทั้งหมด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎี กับนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ เพราะนักเรียนยังไม่มีพื้นฐานการสอนแบบเก่าเข้ามาแทรก และใช้เวลาทดลองสอนอย่างน้อยตลอดภาคการศึกษา เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและทำการทดสอบซ้ำ เพื่อเป็นการตรวจสอบความคงทนในการจำ

2. ควรมีการนำเอากระบวนการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎีนี้ไปทดลองสอนกับวิชา ทักษะอื่น ๆ อีกเช่น วิชาคณิตศาสตร์